

Anmeldelser

I denne udgave af Sygeplejersken anmeldes følgende bøger: "Håndbog i sygepleje - psykiatri", "Gennem sprækkerne - opdagelser i et demensforløb", "Det himmelske overskud" og "Sundhedskapital - investeringer i kroppen".

Sygeplejersken 2021 ; (12): 50-52. Anmeldelser

Styrken er størrelsen og det klare sprog

Marina Wichmand Nielsen

Håndbog i sygepleje – psykiatri

FADL's forlag 2021, 200 sider – 179,95 kr.

Denne lærebog findes i serien af bøger om sygepleje ved forskellige lidelser. Bogen henvender sig til sygeplejersker og sygeplejestuderende. Formålet er at guide læseren til at kunne observere og intervenere ift. patienter med psykiatriske problemstillinger.

Bogen indeholder en overordnet gennemgang af mødet med personer med psykiatriske problemstillinger. Her indgår kapitler om følelser, miljøterapi og kognitiv terapi. Senere følger kapitler om aggression og recovery.

Bogen indeholder en beskrivelse af de forskellige sygdomsområder. Disse kapitler har ikke baggrund i diagnosesystemet, men de følger

alligevel de overordnede diagnosegrupper.

Bogen er skrevet som en håndbog, der er letlæselig og overskuelig. De enkelte kapitler efterfølges af referencer. Der er ikke henvisninger til litteratur i teksten, og referencerne er ikke til nyeste viden på områderne. Det er derfor ikke muligt at afgøre, om indholdet er forskningsbaseret. Bogens styrke er derfor dens størrelse og det klare sprog. De områder, der beskrives, er relevante for klinikere. De fleste kapitler indeholder afsnit om sygepleje og behandling, men desværre savnes dette i flere kapitler (f.eks. kapitlet om depression).

Bogen indeholder et kapitel om selvskade og et om selvmord. Desværre omfatter eksemplerne på selvskade også selvmordshandlinger, hvilket kan forvirre læseren. Disse afsnit kunne med fordel også omhandle hjælp til personale efter alvorlige episoder (defusing).

Der præsenteres en boks på side 65, hvor der anføres en advarsel mod brug af fast vagt ved selvskade med baggrund i personlighedsforstyrrelser. Denne boks er misvisende ved andre lidelser, hvor risiko for selvmord kan forebygges.

I kapitlet om psykose findes to definitioner, og afsnittet kan med fordel revideres inden næste udgave. Kapitlerne om depression og mani omtaler ikke brug af elektrochok, hvilket er en mangel.

Bogens sidste kapitel handler om recovery og tilbagefaldsforebyggelse. Det er en svaghed i dette kapitel, at det ikke præsenteres, at de to begreber har forskelligt grundlag. Dermed gives der ikke mulighed for en præsentation af styrker ved de to tilgange.

Denne bog giver en basal indføring til de psykiatriske lidelser, men bogen kan ikke stå alene. Sygeplejestuderende bør bruge forskningsbaseret litteratur i uddannelsen, og de kan alene bruge

denne bog som supplement under uddannelsen. Bogen har, trods mindre skønhedsfejl, et acceptabelt fagligt niveau.

Jens Peter Hansen, sygeplejerske, adjunkt, ph.d.

Berigende samvær med borgere med demens

Marianne Iben Hansen

Gennem sprækkerne – opdagelser i et demensforløb

Gads Forlag 2021, 172 sider – 249,95 kr

Bogen fokuserer på forfatterens mange følelser og reaktioner under faderens demensforløb og på omverdenens reaktioner på faderens adfærd.

Bogens store fortjeneste er dens insistens på, at samværet med et menneske med demens kan berige begge parter, hvis man som rask person udelukkende fokuserer på nuet og opgiver forventningerne om de fælles refleksioner om fortid og fremtid, der ofte karakteriserer samtaler. Det gælder også, selvom personen med demens er relativt langt i sit sygdomsforløb.

Forfatteren inddrager mange begreber, f.eks. respekt, og værdier, der er centrale i relationen til mennesker med demenssygdomme. Men

begreberne bliver ikke udfoldet og knyttet til de konkrete valg i relationen til faderen. Det betyder, at de fleste afsnit får karakter af uforpligtigende strøtanker, og dermed at bogen kommer til at virke ret lang med sine 170 sider.

Sygeplejersker, som ikke før har stiftet bekendtskab med pårørendes reaktioner i et demensforløb, kan have udbytte af at læse hele bogen. Erfarne sygeplejersker kan have glæde af endnu en gang at blive mindet om, hvordan nuet er centralt i samværet med borgere med demens, som det er beskrevet på bogens første sider.

Kirsten Gotfredsen, sygeplejerske, konsulent og underviser, Masterclass på Demensområdet

Konservativ præst - politiker fra venstrefløj

Margrete Auken

Det himmelske overskud

Eksistensen 2021, 100 sider – 120,00 kr.

Med denne bog kommer Margrete Auken trampende ind med kurven fuld af livsnær kristendom, varsomt emballeret i original indpakning. De røde træsko er ikke stillet i gangen. Hendes mange år som præst og politiker afspejler sig i bogen, det samme gør energi og nysgerrighed på livet og mennesker.

Margrete Auken er politisk på venstrefløj. Som præst ser hun sig selv som konservativ, idet hun bevidst anvender de gamle ritualer. Ikke mindst de gamle salmer, som er hendes foretrukne arbejdsredskab, og som citeres meget i bogen.

Margrete Auken reflekterer over kristendommen ift. tidens store problemer. Læs f.eks. hvorfor Brorson burde være forbudt for børn, samt hvor eviggyldigt og nuanceret Biblens syn på kønnene er. Spændende læsning i vores kønskredsens tid.

Margrete Auken har aldrig været væk fra sin kristne tro. Politisk arbejde har dog i perioder reduceret præstearbejdet så meget, at troen er falmet. Netop da har det stået mest klart for Margrete Auken, at hun har brug for sin tro for at kunne leve med det, forstanden ikke kan rumme.

Tro skal plejes og praktiseres for at leve. Og det skal ifølge Margrete Auken gøres ordentligt. Som præst ønsker hun at træde væk fra sig selv og levere varen i de kirkelige handlinger. Kristendommens budskaber skal frem i første række. Hver gang.

Lillian Linius Larsen, sygeplejerske, SD, specialuddannet i psykiatri

Svært at navigere i de mange begreber

Kristian Larsen

Sundhedskapital – investeringer i kroppen

Samfundslitteratur 2021, 238 sider – 269 kr.

Målgruppen er studerende på professionshøjskoler og universiteter samt sundhedsprofessionelle. Hensigten er at formidle viden om sundhedssociologi og sundhedskapital ud fra forfatterens forskning og bidrag fra videnskabsteoretiske tilgange med en kritisk tilgang til sundheds- og samfundsmæssige forhold. Stilen er undersøgende og kritisk. Det betyder, at jeg hele tiden må tænke mig om og reflektere over forfatterens argumentation.

Sundhedskapital introduceres som et sociologisk begreb, der tager udgangspunkt i en idé om, at vores sociale krop kan forstås med udgangspunkt i fem forskellige tilgange til at investere i kroppen. Kapital skal dermed forstås som den måde, vi investerer i vores krop afhængigt af vores køn, sociale status, alder o.l.

Forfatterens udgangspunkt for at udvikle begrebet sundhedskapital er Pierre Bourdieus tænkning. Bogens kapitel om denne er derfor nødvendigt for dem, som ikke kender til Bourdieu, fordi både dette og mange andre af hans begreber bruges flittigt.

Bogen indeholder talrige teoretiske og filosofiske begreber, der anvendes, når forfatteren argumenterer for betydningen af sundhedskapital i det danske samfund og sundhedsvæsen. Det er bogens styrke. Jeg mener dog, at det også kan ses som bogens svaghed, fordi de mange begreber kan være med til at sløre, at det handler om at argumentere for betydningen af begrebet sundhedskapital.

Jeg oplever, at jeg mister orienteringen, når jeg må forholde mig til alt fra sundhedsøkonomiske beregninger til self-tracking som styringsteknologi.

Jeg tror derfor, at bogen vil være vanskelig tilgængelig for studerende på bachelorniveau, som ikke er vant til at jonglere med mange, komplekse teoretiske begreber.

Anne Bendix Andersen, RN, ph.d., lektor, forskningsansvarlig i Center for Forskning i Klinisk Sygepleje, Hospitalsenhed Midt/VIA University college, sygeplejerskeuddannelsen og Forskningscenter for Sundhed og Velfærdsteknologi

Kort nyt om bøger v/Jette Bagh, cand.cur., fagredaktør Sygeplejersken og Fag&Forskning

Lotte Heise

Min tro og mig

Eksistensen 2021, 116 sider – 130 kr.

Et bidrag til serien 'Kristendommen ifølge...' af Lotte Heise. Forventningen om underholdning og kloge refleksioner bliver ikke gjort til skamme. Heise beskriver sit forhold til kristendommen som barnligt og ukompliceret. Gud ser ud som på gamle billeder. Lang kjortel, langt hvidt skæg og hår og milde øjne. Og hun skriver om de skriftsteder i biblen, som siger hende noget særligt, om de salmer, hun kender og holder af.

Danskerne får en opsang for deres manglende lyst eller evne til at møde andre med et smil eller en bemærkning – hvilket bliver bekræftet, hvis man bor i hovedstaden. Se ikke et medmenneske i øjnene og sig ikke godmorgen til en ukendt synes indstillingen at være. Lotte Heise håndterer med vanlig energi tilstanden med et smil og en bemærkning eller to. Det går over stok og sten i bogen, men omtalen af betydningen af den klassiske musik – et væsentligt livsindhold for Heise – er smittende, og bogen er i sin helhed opmuntrende læsning.

Anders Matthesen

Livsstil er en livsstil. En selvhjælpsbog der kan hjælpe dig til at hjælpe dig selv – med selvhjælp
Gyldendal 2021, 272 sider – 249,95 kr.

Titlen er skør, og bogen er skør, sjov og satirisk. Jeg morede mig, så tårerne trillede, over hvordan tendenser i vores velcoachede, debriefede, facebookede og mærkværdige tilværelse turneres med ekstrem og velgennemtænkt akkuratess. Dameblade, brevkasser og HR-udmeldinger i et miks.

Bla. indeholder bogen opskrifter på tre friske favoritsommerdrinks med hhv. stikkelsbær, agurk og en håndfuld friske Ferrero Rocher. De tre drinks blandes med isterninger og 1 dl Sprite med tilføjelsen "kan også laves med lime". Ledsages af nydelige fotos. Matthesen må have grinet højt, da opskrifterne blev til.

I et afsnit om politisk korrekthed beskriver forfatteren, hvordan han ikke længere bruger ordet eskimo, når han køber is, men derimod konsekvent beder om en kæmpeinuit. N-ordet, der rimer på kolleger, får også en tur i vridemaskinen.

Hvad skal man med bogen? Føle sig ramt og grine højt er et bud.

Özlem Cecik

Tak for kaffe. Den svære kunst at tale sammen

Politikens Forlag 2021, 204 sider – 250 kr.

Tre kopper dialogkaffe på forsiden og en bog med konkrete råd om, hvordan man forebygger konflikter med familie, venner og kolleger. Men også en bog med personlige betragtninger om livet, familien, venskaberne og uvenskaberne i det politiske liv på Christiansborg. Jesper Petersen, som i dag er uddannelses- og forskningsminister, står for nogle af de mest barske udmeldinger om, hvordan man kan straffe en kollega, som fraviger partidisciplinen. En rolle han må være trist over i dag. Men forfatteren og sygeplejersken Cecik fastholder, at dialog er den eneste farbare vej, og bogen indeholder gode råd om at bevare sin respekt for en person, man er dybt uenig med.

Emneord:

Litteratur